

Horník/hornice v ostatních činnostech v dole (kód: 21-035-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání:	Horník v ostatních důlních činnostech
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Dobývání v porubu	3
Vyuhlování a zajišťování výklenků	3
Provádění prací mimo dobývací cyklus	3
Ražení důlních děl razicími stroji	3
Ražení důlních děl pneumatickými kladivy pomocí trhací práce	3
Likvidace dlouhých důlních děl	3
Ražení a stavění křížů, vidlic, vjezdů, výklenků a ostatních výlomových důlních děl	3
Ražení vertikálních důlních děl, nárazišť, větrných a dopravních kanálů	3
Provádění prací mimo razicí cyklus	3
Vybavování a výkliz porubu a ostatních důlních děl	3
Vedení provozní dokumentace	3
Obsluha dopravních a strojních zařízení v dole	3
Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkajících se řízení, obsluhy a běžné údržby zařízení	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022 do: 29.01.2024

Kritéria a způsoby hodnocení

Dobývání v porubu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vybavení porubu při strojním dobývání, vysvětlit funkci jednotlivých zařízení	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu a pokynů dobývací cyklus (pracovní operace: vrtání, nabíjení vývrtů, trhací práce, sbíjení, zajišťování, budování, plenění, překládka sekcí, překládka dopravníků)	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace při dobývání	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyuhlování a zajišťování výklenků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat možná rizika při vyuhlování a zajišťování výklenků a úpravy vstupu do porubu	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu operace (sbíjení, vyuhlování, zajišťování, budování) při vyuhlování a zajišťování výklenků a provádění úprav vstupu do porubu	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění prací mimo dobývací cyklus

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat práce mimo dobývací cyklus a jednotlivé pracovní operace při jejich provádění (příprava předpolí porubu, plenění výztuže za porubem, zkracování a přemísťování navazujících dopravníků, přemísťování energetických zařízení, likvidace výstroje důlních děl před porubem, úprava větrání)	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu pořadí a způsob správného provedení jednotlivých činností	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ražení důlních děl razicími stroji

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vybavení čelby při strojním ražení, vysvětlit funkci jednotlivých zařízení	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu a pokynů razicí cyklus (pracovní operace: strojní vyuhlování, zajišťování, budování výztuže, vystrojování důlního díla)	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ražení důlních děl pneumatickými kladivy pomocí trhací práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vybavení čelby při ražení, vysvětlit funkci jednotlivých zařízení	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu a pokynů razicí cyklus (pracovní operace: vrtání, nabíjení vývrtů, trhací práce, nakládání a odtěžení horniny, zajišťování, budování výztuže, vystrojování důlního díla)	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Likvidace dlouhých důlních děl

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat hornické práce při likvidaci dlouhých důlních děl a jejich rizika	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu pořadí a způsob správného provedení hornických prací při likvidaci dlouhých důlních děl	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ražení a stavění křížů, vidlic, vjezdů, výklenků a ostatních výlomových důlních děl

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat práce při ražení a stavění křížů, vidlic, vjezdů, výklenků a ostatních výlomových důlních děl, vysvětlit jejich účel a zásady jejich bezpečného provádění	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu pořadí a způsob správného provedení hornických prací při ražení a stavění křížů, vidlic, vjezdů, výklenků a ostatních výlomových důlních děl	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ražení vertikálních důlních děl, nárazišť, větrných a dopravních kanálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat práce při ražení vertikálních důlních děl, nárazišť, větrných a dopravních kanálů, vysvětlit jejich účel a zásady jejich bezpečného provádění	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu pořadí a způsob správného provedení hornických prací při ražení vertikálních důlních děl, nárazišť, větrných a dopravních kanálů	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění prací mimo razicí cyklus

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat práce mimo razicí cyklus a jednotlivé pracovní operace při jejich provádění (prodlužování potrubí, luten, závěsné dráhy a dopravníků, úprava větrání, doprava materiálu na čelbu)	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu pořadí a způsob správného provedení jednotlivých činností	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vybavování a výkliz porubu a ostatních důlních děl

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat práce při vybavování a výklizu porubu a ostatních důlních děl, vysvětlit jejich účel, popsat jednotlivé pracovní operace a zásady jejich bezpečného provádění	Ústní ověření
b) Určit podle technologického předpisu pořadí a způsob správného provedení hornických prací při vybavování a výklizu porubu a ostatních důlních děl	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení provozní dokumentace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat v souladu s provozním předpisem údaje o provedených činnostech na pracovišti a výsledcích předepsaných kontrol bezpečnosti provozu a ochrany zdraví	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
b) Zaznamenat v souladu s provozním předpisem údaje o zjištěných závadách při provozu pracoviště, poruchách a opravách zařízení	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha dopravních a strojních zařízení v dole

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivá dopravní (např. dopravníky) a ostatní strojní zařízení, vysvětlit jejich funkci a povinnosti při jejich obsluze	Ústní ověření
b) Zvolit nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k provádění zadané operace s určeným strojním zařízením	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkajících se řízení, obsluhy a běžné údržby zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhledat z vyhlášek a obecně platných právních předpisů, z technických, bezpečnostních, provozních předpisů, z dokumentace obsluhovaných strojních zařízení relevantní informace, týkající se povinností pracovníků	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí autorizovaná osoba zajistit, aby byl uchazeč seznámen s pracovištěm a se specifickými požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO) pracoviště (včetně havarijního plánu), na kterém bude praktická část zkoušky vykonána.

Uchazeč musí do zahájení zkoušky předložit zejména:

- splnění podmínek zdravotní způsobilosti (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=12&kod_sm1=27).

Tato zkouška z profesní kvalifikace nezaručuje splnění všech právních požadavků na výkon daného povolání – je zapotřebí splnit všechny požadavky stanovené právními předpisy pro výkon této profese – především § 12, § 15 a § 225 vyhlášky č. 22/1989 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a při dobývání nevyhrazených nerostů v podzemí, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 3 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování hornictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů hornictví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- důlní pracoviště vybavená dobývacími nebo razicími stroji
- školicí pracoviště na povrchu vybavená interaktivními tabulemi
- přístroje pro měření důlních plynů (interferometr, detektor CO)
- technická, provozní a výkresová dokumentace (dobývací stroje, razicí stroje, rubání, čelby, náraží, těžní a výdušné třídy, jámy, dopravníky)

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 60 až 80 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
OKD, a. s.